

BIBLIOGRAFIE

Archivní prameny

Archiv České národní banky
fond Pražská úvěrní banka v Praze
fond Sběrka výročních zpráv

Archiv hlavního města Prahy
fond Spolkový katastr

Archiv Národního muzea
fond Karel Stloukal

Moravský zemský archiv v Brně
fond Aeterna, moravská továrna na obuv, Třebíč
fond Busi, a. s., Třebíč
fond Krajský soud civilní Brno

Moravský zemský archiv v Brně, Státní okresní archiv Jihlava
fond Archiv města Jihlava od r. 1849

Moravský zemský archiv v Brně, Státní okresní archiv Třebíč
fond Okresní úřad Třebíč

Moravský zemský archiv v Brně, Státní okresní archiv Zlín
fond Archiv města Zlín
fond Baťa, a. s., Zlín

Muzeum Svratka
MARTIN MUDROCH, Dokumentace k svrateckému obuvnictví

Muzeum Vysočiny Jihlava
Sběrky

Národní archiv
fond František Xaver Hodáč

Österreichisches Staatsarchiv
Kriegsarchiv, Kriegsministerium
Kriegsarchiv, Manuskripte

Regionální muzeum v Chrudimi
Historie podniku F. L. Popper v Chrudimi

Regionální muzeum v Litomyšli
Sbírka textilu

Regionální muzeum Skuteč
Sbírka fotografií

Soukromá sbírka obuvi Lubora Obendraufa
Závod obuví I. řádu Gustav Reiner, Brno, hlavní sklad Mnichovohradištské
várny na obuv, katalog obuvi 1913

Státní oblastní archiv v Hradci Králové
fond Polický – Rieker, a. s. Chrudim a Jaroměř
fond Továrna na obuv, a. s., dříve Hermann Hirsch, Holice

Státní oblastní archiv v Plzni
fond Akciová společnost Schwarzkopf a spol., akciové továrny na usně, obuv
a řemeny, Sušice

Státní oblastní archiv v Praze
fond Krajský soud obchodní Praha
fond Obchodní a živnostenská komora Praha

Státní okresní archiv Frýdek-Místek
fond Archiv města Místek

Státní okresní archiv Chrudim
fond Archiv města Heřmanův Městec
fond Okresní úřad Chrudim I

Státní okresní archiv Karviná
fond Okresní úřad Fryštát

Státní okresní archiv Kolín
Sbírka rukopisů

Státní okresní archiv Kutná Hora
fond Okresní úřad Kutná Hora

Státní okresní archiv Mladá Boleslav
fond Továrna na obuv Kompert Mnichovo Hradiště

Státní okresní archiv Pardubice
fond Okresní úřad Pardubice

Státní okresní archiv Prostějov
fond Archiv města Prostějov

Státní okresní archiv Přerov
fond Okresní úřad Přerov I

Státní okresní archiv Rychnov nad Kněžnou
fond Drobné fondy Kostelec nad Orlicí
fond Drobné fondy Týniště nad Orlicí
fond Okresní úřad Rychnov nad Kněžnou

Státní okresní archiv Svitavy se sídlem v Litomyšli
fond Okresní úřad Litomyšl

Vojenský historický ústav Praha
inv. č. XIII-5535/1-5, JAROSLAV BRDA, Vzpomínky z války, I., rukopis

Vojenský ústřední archiv – Vojenský historický archiv
fond 8. sborové velitelství/8. Korpskommando
fond 9. sborové velitelství/9. Korpskommando

Wienbibliothek im Rathaus
Zeitungsausschnittsammlung Weltkrieg

Wiener Stadt- und Landesarchiv
Handelsgericht
M.Abt. 119

Zemský archiv v Opavě
fond Slezský zemský spolek Rakouského vojenského vdovského a sirotčího fondu Opava

Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc,
fond Krajský soud Olomouc – firemní spisy
fond Obchodní a živnostenská komora Olomouc

Literatura

- Adresář města Prostějova a politického okresu*, Prostějov 1925.
- Adressbuch der Stadt Iglau*, Iglau 1913.
- Adjustierungsvorschrift für das k. u. k. Heer 1910/11*, Wien 1910–1911.
- Adjustierungsvorschrift für die k. k. Landwehr*, Wien 1911.
- ALLEN ROBERT C., *The British Industrial Revolution in Global Perspective*, Cambridge 2009.
- ALTMAN JAKUB, *Kompertovka neboli ševcárna a Mnichovo Hradiště*, Od Ještěda k Troskám 23 (39)/2016, č. 1, s. 41–48.
- ALTMAN JAKUB, *Židé v Mnichově Hradišti ve vzpomínkách Františka Mendíka*, Od Ještěda k Troskám 25 (41)/2018, č. 1, s. 49–53.
- APFELKNAB EGBERT, *Waffenrock und Schnürschuh: Die Montursbeschaffung der österreichischen Armee im 18. und 19. Jahrhundert*, Wien 1984.
- APPADURAI ARJUN (ed.), *The Social Life of Things: Commodities in Cultural Perspective*, Cambridge 1986.
- Arbeitszeit-Verlängerungen (Überstunden) im Jahre 1914 in fabrikmässigen Betrieben*, Wien 1916.
- ARNBOM MARIE-THERES, *Friedmann, Gutmann, Lieben, Mandl und Strakosch: Fünf Familienporträts aus Wien vor 1938*, Wien 2002.
- BABRAJOVÁ ALŽBĚTA, *Paměti*, Ostrava 2008.
- BACHA ABBAS, LE FERRAND HORTENSE, *Discovery and Rediscovery of Gutta Percha, a Natural Thermoplastic*, MRS Bulletin 46/2021, č. 1, s. 84–85.
- BARDODEJ WILHELM, ZERNATTO PAUL, *Die industriellen Schuharbeiter*, Wien 1961.
- BASLER RICHARD, *Ein kurzer Überblick über die Lage der Wiener Tschechen*, in: *Von Minderheiten zu Volksgruppen: 20 Jahre Wiener Arbeitsgemeinschaft*, (edd.) Heinz Tichy, Ernő Deák, Richard Basler, Wien 2004, s. 83–99.
- BASS-KRUEGER MAUDE, EDWARDS-DUJARDIN HAYLEY, KURKDJIAN SOPHIE (edd.), *Fashion, Society and the First World War: International Perspectives*, London 2022.
- BAŤA JAN ANTONÍN, *Román života: román z průmyslového života*, Krásná Lípa 2009.
- BAŤA TOMÁŠ, *Úvahy a projevy*, Praha 1990.
- BERAN LUKÁŠ, *Schwarzkopf & spol., továrny na usně, řemeny a obuv*, in: *Industriální topografie: průmyslová architektura a technické stavby: Plzeňský kraj*, (edd.) Lukáš Beran, Vladislava Valchářová, Jan Zikmund, Praha 2013, s. 198–199.
- BERGHOFF HARTMUT, HELDMANN PHILIPP, *Vom Massenhandwerk zur Modeindustrie: Produktion und Marketing der deutschen Schuhwirtschaft im Prozeß der Industrialisierung*, in: *Vom Zunft Handwerk zum modernen Industriebetrieb: Schuhe und Schuhherstellung in Deutschland seit dem 18. Jahrhundert*, (edd.) Willi Schächter, Michael Wagner, Hauenstein 1998, s. 57–78.
- Bericht über die Industrie, den Handel und die Verkehrsverhältnisse in Niederösterreich während der Jahre 1914–1918: Dem Staatsamte für Handel und Gewerbe, Industrie und Bauten erstattet von der n.-ö. Handels- und Gewerbekammer in Wien*, Wien 1920.

- Bericht über die Tätigkeit des Kriegsfürsorgeamtes*, Wien 1917.
- BOLDORF MARCEL (ed.), *Deutsche Wirtschaft im Ersten Weltkrieg*, Berlin 2022.
- BOURKE JOANNA, *New Military History*, in: *Palgrave Advances in Modern Military History*, (edd.) Matthew Hughes, William J. Philpott, London 2006, s. 258–280.
- BOYER JOHN W., *Austria 1867–1955*, Oxford 2022.
- BRANALD ADOLF, *Hrdinové všedních dnů: jejich příběhy, vzpomínky a vyprávění*, díl 2: *Dílo*, Praha 1954.
- BRANDAUER ISABELLE, *Soldatenalltag in den Dolomiten im Ersten Weltkrieg 1915–1917*, Innsbruck 2005 (diss.).
- BRAUN CURT, BINGER DORIS, GILLES ANNETTE, *Vom Mieder zum Dessous: Eine Kultur- und Produktgeschichte der Miederwaren in Deutschland*, Frankfurt am Main 2007.
- BRINKLEY DOUGLAS, *Wheels for the World: Henry Ford, His Company, and a Century of Progress, 1903–2003*, New York 2003.
- BROUSEK KARL M., *Die Großindustrie Böhmens 1848–1918*, München 1987.
- BROUSEK KARL M., *Wien und seine Tschechen: Integration und Assimilation einer Minderheit im 20. Jahrhundert*, Wien 1980.
- BUBEN JOSEF, *Z mých vzpomínek*, Litomyšl 1985.
- BUDIL VLADIMÍR, ČERVINKA JOZEF, HNÍZDIL STANISLAV, *700 let Mnichova Hradiště: 1279–1979*, Mnichovo Hradiště 1979.
- BUDISCHOWSKY JENS, *Das Ledererunternehmen [sic!] Carl Budischowsky & Söhne*, Adler: Zeitschrift für Genealogie und Heraldik 26/2012, č. 8, s. 279–304.
- BUŇATOVÁ MARIE, *Nákladnický systém*, in: *Akademická encyklopedie českých dějin*, svazek 9: Na – Ny (náboženská emigrace – nymburský program), (ed.) Jaroslav Pánek, Praha 2023, s. 43–44.
- BUTMAN ARTHUR B., *Shoe and Leather Trade in Italy and Austria-Hungary*, Washington 1913.
- CAPPONI FRANCO, *Un pioniere della moderna industria conciaria e calzaturiera: Francesco Rampichini (1878–1958)*, in: *Scienza, tecnica e tecnologia: atti del XXXVI Convegno di studi maceratesi: Abbazia di Fiastra (Tolentino), 17–18 Novembre 2000*, Macerata 2002, s. 629–664.
- COCKRIEL WILLIAM MARK, *Technological Disruption in the 19th Century United States*, Chicago 2024 (diss.).
- Compass: Finanzielles Jahrbuch für Oesterreich-Ungarn / Finanzielles Jahrbuch*.
- CURRAN MARY ANN (ed.), *Life Cycle Assessment Student Handbook*, Hoboken 2015.
- ČAPKOVÁ KATEŘINA, KIEVAL HILLEL J. (edd.), *Židé v českých zemích: společná cesta dějinami*, Praha 2022.
- ČEPIČKOVÁ JANA, *Firma Johann Liebieg & Comp. a její vývoj za první světové války (1914–1918)*, Brno 2007 (bakalářská práce).
- ČTVRTEK VÁCLAV, *Jak ševci zvedli vojnu pro červenou sukni*, Praha 1979.
- ČTVRTEK VÁCLAV, *Rumcajs*, Praha 1970.
- Das deutsche Heer: Uniformenkunde: Friedensuniformen bei Ausbruch des Weltkrieges*, díl 1: *Generale, Kriegsministerium und Generalstab, Generaladjutanten, Generale*

- à la suite der deutschen Fürsten, als Chefs und à la suite von Truppenteilen, Flügeladjutanten und Adjutanten höherer Stäbe: Infanterie, Jäger und Schützen, Maschinengewehr-Abteilungen, Hamburg 1935.*
- Das deutsche Heer: Uniformenkunde: Friedensuniformen bei Ausbruch des Weltkrieges, díl 2: Kavallerie, Hamburg 1939.*
- DAVIES ROBERT B., "Peacefully Working to Conquer the World": The Singer Manufacturing Company in Foreign Markets, 1854–1889, *The Business History Review* 43/1969, č. 3, s. 299–325.
- Denkschrift über die von der k. k. Regierung aus Anlaß des Krieges getroffenen Maßnahmen: Bis Ende Juni 1915, Wien 1915.*
- Denkschrift über die von der k. k. Regierung aus Anlaß des Krieges getroffenen Maßnahmen, část 2: Juli bis Dezember 1915, Wien 1916.*
- Denkschrift über die von der k. k. Regierung aus Anlaß des Krieges getroffenen Maßnahmen, část 3: Jänner bis Juni 1916, Wien 1917.*
- Die Gross-Industrie Oesterreichs: Festgabe zum glorreichen fünfzigjährigen Regierungsjubiläum seiner Majestät des Kaisers Franz Josef I. dargebracht von den Industriellen Oesterreichs 1898, díl 1–3, Wien 1898.*
- Die Uniformen und Fahnen der Deutschen Armee, Abtheilung 1: Uebersichtliche Farbendarstellungen der Uniformen, sowie die Fahnen und Standarten der Deutschen Armee, Leipzig [b. d.].*
- DOLESHAL ZACHARY AUSTIN, *In the Kingdom of Shoes: Bata, Zlín, Globalization, 1894–1945*, Toronto 2021.
- DOOLEY WILLIAM H., *A Manual of Shoemaking and Leather and Rubber Products*, Boston 1912.
- EBERT JAN, *Československá obuv na zahraničních trzích*, in: *Průmysl kůže a obuvi*, Praha 1930, s. 49–51.
- EIDENBERGER MARGIT, *Schuhmacher: Handwerk in der Krise? – Eine historische Analyse*, Linz 2019 (diss.).
- Ersatzmittel-Ausstellung Wien 1918: Katalog*, Wien 1918.
- ETZERSDORFER IRENE, *Arisiert: Eine Spurensuche im gesellschaftlichen Untergrund der Republik*, Wien 1995.
- FALTUS JOSEF, TEICHOVA ALICE, *Die Nachkriegsinflation: Ein Vergleich 1918–1923*, in: *Österreich und die Tschechoslowakei 1918–1938: Die wirtschaftliche Neuordnung in Zentraleuropa in der Zwischenkriegszeit*, (edd.) Alice Teichova, Herbert Matis, Wien 1996, s. 131–166.
- FASORA LUKÁŠ, MALÍŘ JIŘÍ (edd.), *Dějiny Brna, 4: Modernizace města 1790–1918*, Brno 2020.
- FASSMANN HEINZ, *Die Bevölkerungsentwicklung 1850–1910*, in: *Die Habsburgermonarchie 1848–1918, díl 9: Soziale Strukturen, svazek 1/1: Von der feudal-agrarischen zur bürgerlich-industriellen Gesellschaft. Lebens- und Arbeitswelten in der industriellen Revolution*, (ed.) Ulrike Harmat, Wien 2010, s. 159–184.
- FELDMAN GERALD D., *Army, Industry, and Labor in Germany 1914–1918*, Princeton 1966.

- FERLAND JACQUES, 'Not for sale' – *American Technology and Canadian Shoe Factories: The United Shoe Machinery Company of Canada, 1899–1912*, *American Review of Canadian Studies* 18/1988, č. 1, s. 59–82.
- FEUERSTEIN-PRASSER MICHAELA, STAUDINGER BARBARA (edd.), *Chapeau! Eine Sozialgeschichte des bedeckten Kopfes*, Wien 2016.
- FIDLER VLADIMÍR, JUZA JOSEF, *Město Kostelec nad Orlicí v historických datech*, Kostelec nad Orlicí 1994.
- FIEDLER JIŘÍ, *Židovské památky v Čechách a na Moravě*, Praha 1992.
- FLORIÁNOVÁ OLGA, *Kůže: zpracování a výrobky*, Praha 2005.
- FÖRSTER STIG, „Vom Kriege“: Überlegungen zu einer modernen Militärgeschichte, in: *Was ist Militärgeschichte?*, (edd.) Thomas Kühne, Benjamin Ziemann, Paderborn 2000, s. 265–281.
- FRAUBERGER HEINRICH (ed.), *Biographisches Lexikon der Wiener Weltausstellung*, díl 1, sešit 3, Wien 1873.
- GANSER JULIUS, *100 Jahre Rheinberger: 1882–1982*, Pirmasens 1982.
- GENSCH GISELA, *Kranewitter: Dokumentarischer Roman*, München 2005.
- GIDDENS ANTHONY, *Sociology*, Cambridge 2009.
- GIEGOLD ALFRED, *Rationalisierung der Absatzwirtschaft der Pirmasenser Schuhindustrie*, Heidelberg 1939 (diss.).
- GLAISE-HORSTENAU EDMUND, *Österreich-Ungarns letzter Krieg 1914–1918*, díl 1–6, Wien 1930–1934, 1936.
- GLAISE VON HORSTENAU EDMUND, KISZLING RUDOLF, *Österreich-Ungarns letzter Krieg 1914–1918*, díl 7, Wien 1938.
- GLETTLER MONIKA, *Die Wiener Tschechen um 1900: Strukturanalyse einer nationalen Minderheit in der Großstadt*, München 1972.
- GOLDSCHMID EMIL, *Die wirtschaftlichen Kriegsorganisationen Österreichs*, Mitteilungen des österreichischen Staatsamtes für Finanzen 24/1919, s. 95–236.
- GOOD DAVID F., *The Economic Rise of the Habsburg Empire, 1750–1914*, Berkeley 1984.
- GRANDNER MARGARETE, *Kooperative Gewerkschaftspolitik in der Kriegswirtschaft: Die freien Gewerkschaften Österreichs im Ersten Weltkrieg*, Wien 1992.
- GRATZ GUSTAV, SCHÜLLER RICHARD, *Der wirtschaftliche Zusammenbruch Österreich-Ungarns: Die Tragödie der Erschöpfung*, Wien 1930.
- GUTWALDOVÁ PETRA, *Zpracovatelský průmysl v Třebíči od počátku 19. století do počátku druhé světové války*, Brno 2022 (bakalářská práce).
- HARTH LORENZ, *Produktions- und Betriebsprobleme der Schuhindustrie im Arbeitsbezirk Pirmasens*, Heidelberg 1938 (diss.).
- HARTMANN HANS, *Die Pirmasenser Schuhindustrie in der Kriegs- und Nachkriegszeit*, München 1935.
- HÄMMERLE CHRISTA (ed.), *Kindheit im Ersten Weltkrieg*, Wien 1993.
- HAŠEK JAROSLAV, *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války I–II*, Praha 1955.
- HÄUFLER VLASTISLAV, *Ekonomická geografie Československa*, Praha 1984.
- HAVLÍČEK JAROSLAV, *Petrolejové lampy*, Praha 1983.

- HEILIG B., *Příspěvek k dějinám prostějovského konfekčního průmyslu*, Ročenka Národopisného a průmyslového musea města Prostějova a Hané 5/1928, s. 56–67.
- HERC SVATOPLUK, *Aktiengesellschaften in der Schuhindustrie in Cisleithanien bis zum Ende des Ersten Weltkriegs*, Bohemia: Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder 65/2025 (v tisku).
- HERC SVATOPLUK, „Boty dělají člověka“: reklama v obuvnické branži za první světové války, Od počátků reklamy k modernímu marketingu: průzkum trhu a odbytové strategie firem ve střední Evropě od druhé poloviny 19. století do počátku 21. století (21.–22. 11. 2024). Nepublikovaný konferenční příspěvek.
- HERC SVATOPLUK, *Obuvnická družstva a společenstva v Čechách za první světové války*, Hospodářské dějiny 38/2023, č. 1, s. 43–62.
- HINES JAMES R., *Historical Dictionary of Figure Skating*, Lanham 2011.
- HODÁČ FRANTIŠEK, *Tomáš Baťa: život a práce hospodářského buditele*, (edd.) Jan Herman, Zdeněk Pokluda, Zlín 2015.
- HOFBAUER GÜNTER, KÖRNER RENÉ, NIKOLAUS UWE, POOST ANDREAS, *Marketing von Innovationen: Strategien und Mechanismen zur Durchsetzung von Innovationen*, Stuttgart 2009.
- HOLZER ANTON, *Das Lächeln der Henker: Der unbekannte Krieg gegen die Zivilbevölkerung 1914–1918*, Darmstadt 2008.
- HÖNEL ALEXANDER, *Die Adjustierung des k. (u.) k. Heeres 1868–1914*, díl 2: *Die Kavallerie*, Wien 1999.
- HOOVER E. M., Jr., *The Location of the Shoe Industry in the United States*, The Quarterly Journal of Economics 47/1933, č. 2, s. 254–276.
- HOŘEJŠ MILOŠ, *Sociální aspekty podnikání F. L. Poppera v Chrudimi*, in: Rodinné podnikání v moderní době, Milan Hlavačka, Pavel Bek a kol., Praha 2018, s. 233–248.
- Hospodářská politika čs. průmyslu v letech 1918–1928: Ústřední svaz čs. průmyslníků v roce 1927*, Praha [b. d.].
- HOWER RALPH M., *History of Macy's of New York, 1858–1919: Chapters in the Evolution of the Department Store*, Cambridge (Massachusetts) 1943.
- HOWIE IAIN, *Serving the Shoemaker for 100 Years: The Official Centenary History of British United Shoe Machinery*, Leicester 1999.
- HRABAL BOHUMIL, *Postřižiny*, Praha 2005.
- HÜBLER FRANZ (ed.), *Militär-Oekonomie-System der kaiserlichen königlichen österreichischen Armee*, díl 1.–17., Wien 1820–1823.
- CHATFIELD CHARLES W., *The W. L. Douglas Shoe Company: Background of a Recent Merger*, Bulletin of the Business Historical Society 24/1950, č. 4, s. 159–183.
- CHURCH R. A., *The Effect of the American Export Invasion on the British Boot and Shoe Industry 1885–1914*, The Journal of Economic History 28/1968, č. 2, s. 223–254.
- CHYTIL ALOIS, *Chytilův úplný adresář Moravy*, Brno 1911.
- JANÁK JAN a kol., *Dějiny Brtnice a připojených obcí*, Brno 1988.
- JEMELKA MARTIN, *Centrum válečné výroby: proměna zlínské ekonomiky za Velké války*, in: Dějiny města Zlína, 2: Moderní město, (edd.) David Valůšek, Ondřej Ševeček, Vítězslav Sommer, Zlín 2023, s. 16–23.

- JEMELKA MARTIN, *Dobrák Lípa: zapomenutý židovský továrník obuvi v Bystrém u Poličky*, in: *O dějinách s noblesou: K sedmdesátinám Josefa Tomeše*, (edd.) Lucie Merhautová, Richard Vašek, Praha 2023, s. 204–211.
- JEMELKA MARTIN, *Jewish Businessmen and Businesswomen in the Shoemaking Industry in the Bohemian Lands until the End of the First World War*, *Judaica Bohemiae* 59/2024, č. 1, s. 57–92.
- JEMELKA MARTIN, *Státoprávní představy Tomáše Bati*, in: *Encyklopedie českých právních dějin*, svazek 16: *Správa veřejná – Suché*, (edd.) Karel Schelle, Jaromír Tauchen, Plzeň 2019, s. 676–679.
- JEMELKA MARTIN, *The Army, the Great War, and the Belated Industrialisation of Shoemaking in the Czech Lands*, *War in History* 32/2024, č. 2, s. 100–123.
- JEMELKA MARTIN, *Zachary Austin Doleshal, In the Kingdom of Shoes: Bata, Zlín, Globalization, 1894–1945*, *Střed: časopis pro mezioborová studia střední Evropy 19. a 20. století* 15/2023, č. 1, s. 143–145.
- JEMELKA MARTIN, KESSLER VOJTĚCH, *“Boot Soles of War”: Production, Distribution, Consumption and Value of Military Shoes in Czech Provinces during the Great War*, *Nuova Antologia Militare* 24/2025, č. 6, s. 215–248.
- JEMELKA MARTIN, PELIKÁNOVÁ GABRIELA, ROSOVÁ ROMANA, SEĎA RADOMÍR, STRAKOŠ MARTIN, *Jan Prokeš: Ostrava na cestě k velkoměstu*, Ostrava 2023.
- JEMELKA MARTIN, ŠEVEČEK ONDŘEJ, *Historiography of the Shoemaking and Footwear Industry in the Bohemian Lands from the Economic, Social, Regional and Urban History Perspectives: State of Research and New Approaches*, *The City and History* 13/2024, č. 1, s. 87–122.
- JEMELKA MARTIN, ŠEVEČEK ONDŘEJ, *Nový začátek*, in: *Dějiny města Zlína, 2: Moderní město*, (edd.) David Valůšek, Ondřej Ševeček, Vítězslav Sommer, Zlín 2023, s. 46–63.
- JEMELKA MARTIN, ŠEVEČEK ONDŘEJ, *Tovární města Baťova koncernu: evropská kapitola globální expanze*, Praha 2016.
- JEMELKA MARTIN, ŠTOFANÍK JAKUB, *Víra a nevíra ve stínu továrních komínů: náboženský život průmyslového dělnictva v českých zemích (1918–1938)*, Praha 2020.
- JENKINS D. T. (ed.), *The Textile Industries*, Oxford 1994.
- JETMAR V., *Skutečské obuvnictví*, in: *Vysokomýtsko: vlastivědné čtení o okrese vysokomýtském a skutečském*, *Vysoké Mýto* 1931, s. 393–398.
- JINDRA ZDENĚK, *České země v rakousko-uherském válečném hospodářství 1914–1918*, in: *Hospodářský vzestup českých zemí od poloviny 18. století do konce monarchie*, Zdeněk Jindra, Ivan Jakubec a kol., Praha 2015, s. 446–494.
- JINDRA ZDENĚK, *Kardinální problém Rakousko-Uherska za Velké války 1914–1918: lidský potenciál na frontě a v zázemí*, *Historická sociologie* 2014, č. 2, s. 93–113.
- JINDRA ZDENĚK, JAKUBEC IVAN a kol., *Hospodářský vzestup českých zemí od poloviny 18. století do konce monarchie*, Praha 2015.
- JIRÁSEK JINDŘICH, *Cvokaři: o zaniklém řemesle z rožmitálského údolí*, Hostivice 2012.

- JIZBA JIŘÍ, *Místopis a veřejná správa Kostelecka a Rychnovska (polit. okres Rychnov nad Kněžnou)*, Vamberk 1936–1937.
- JOHANN SABINE, *Schuhherstellung: Von der handwerklichen zur maschinellen Fertigung*, in: *Vom Zunft Handwerk zum modernen Industriebetrieb: Schuhe und Schuhherstellung in Deutschland seit dem 18. Jahrhundert*, (edd.) Willi Schächter, Michael Wagner, Hauenstein 1998, s. 45–56.
- Jubilejní výstava obvodu obchodní a živnost. komory v Praze 1908: úřední skupinový katalog č. 1*, Praha 1908.
- JUDEX M., *Orden und Ehrenzeichen Österreich-Ungarns: Nach authentischen Quellen bearbeitet*, Troppau 1903.
- JUDEX M., *Uniformen: Distinctions- und sonstige Abzeichen der gesamten k. k. österr.-ungar. Wehrmacht sowie Orden und Ehrenzeichen Oesterreich-Ungarns*, Troppau 1884.
- KANDUTH GABRIELE, *Der Fuß & sein Mensch: Gemeinsam schmerzfrei*, Baden bei Wien 2017.
- KAPUSTA JAN, *Litomyšl a její tradice nevážně i vážně*, (ed.) Martin Boštík, Litomyšl 2021.
- KARLSCH RAINER, SCHÄFER MICHAEL, *Industrielle Familienunternehmen in Ostdeutschland: Von der Jahrhundertwende bis zur Gegenwart*, München 2019.
- KAROH GABRIELE, *Zuwandererproblematik am Beispiel der Wiener Tschechen um 1900*, Wien 1992 (diplomová práce).
- Katalog Krajské zemědělské, živnostenské, obchodní a průmyslové výstavy v Kostelci nad Orlicí: 14. červenec – 18. srpen 1935*, Kostelec nad Orlicí 1935.
- KESSLER VOJTĚCH, *Děti v konzumu, rationaci a propagandě válečné obuvi*, Český lid 109/2022, č. 4, s. 403–425.
- KLEINWAECHTER FRIEDRICH, jun., *Die österreichischen Kriegsgesetze und Kriegsverordnungen*, Archiv des öffentlichen Rechts 35/1916, č. 1, s. 65–107.
- KNÖTEL HERBERT, SIEG HERBERT, *Handbuch der Uniformkunde: Die militärische Tracht in ihrer Entwicklung bis zur Gegenwart*, Hamburg 1937.
- KOCH RUDOLF, *Schicksal Kriegsgefangenschaft: Kriegsgefangenenlager Sigmundshergberg*, Horn 2015.
- KONEČNÝ ZDENĚK, *Stávkové hnutí obuvnických dělníků r. 1906 na západní Moravě*, Vlastivědný sborník Vysočiny: oddíl věd společenských 3/1959, s. 201–215.
- KÖNIG WOLFGANG, *Kleine Geschichte der Konsumgesellschaft: Konsum als Lebensform der Moderne*, Stuttgart 2013.
- KÖRTING OTTO, *Gummi als Sohlenmaterial in der Schuhindustrie: Eine kurze Darstellung über Gewinnung, Verarbeitung und Eigenschaften von Gummi unter besonderer Berücksichtigung seiner Verwendung in der Schuhindustrie*, Hameln 1932.
- KOUT RUDOLF, *Dnešní průmysl v Lipníku n. B.*, Záhorská kronika: vlastivědný sborník Záhoří a Pobečví 13/1931, č. 4, s. 99–108.
- KOZÁK HANUŠ, *Nauka o látkách, nástrojích a strojích oboru obuvnického*, Praha 1912.
- KRAUS JÜRGEN, *Die deutsche Armee im Ersten Weltkrieg: Uniformierung und Ausrüstung – 1914 bis 1918*, Wien 2004.

- KRAUS JÜRGEN, *Die feldgraue Uniformierung des deutschen Heeres 1907–1918*, díl 1, Wien 2009.
- KRAUS JÜRGEN, *Die feldgraue Uniformierung des deutschen Heeres 1907–1918*, díl 2, Wien 2009.
- KRÁSENSKÁ LIDMILA, *Vzorná služka: praktická naučení pro dívky, hledající služby v lepších domech*, Praha [b. d.].
- KŘEČEK STANISLAV, *Pracoval jsem u Batů*, Praha 1992.
- KŘEČEK VOJTĚCH, *Tovární areál firmy T. a A. Baťa ve Zlíně*, Zlínsko od minulosti k současnosti 12/1993, s. 35–48.
- KŘEČEK VOJTĚCH, POKLUDA ZDENĚK, *První americká cesta Tomáše Bati*, Zlínsko od minulosti k současnosti 17/2000, s. 57–68.
- KUBA WALTER, PRCHAL JAN, *Továrna na obuv Mattausch & Haneschka v Polné*, Polensko: kulturně-historický a vlastivědný sborník 10/2001, č. 2, s. 8–13.
- KUBE JAN K., *Militaria der deutschen Kaiserzeit: Helme und Uniformen 1871–1914*, München 1977.
- KUBELKA VÁCLAV, *Guma nebo useň? Příspěvek k otázce náhražek*, in: *Průmysl kůže a obuvi*, Praha 1930, s. 19–28.
- KUBOVÁ MARKÉTA, *Obuvnictví, společenstva obuvníků na Náchodsku od druhé poloviny 19. století do 30. let 20. století*, Hradec Králové 2017 (diplomová práce).
- KUČERA RUDOLF, *Život na příděl: válečná každodennost a politiky dělnické třídy v českých zemích 1914–1918*, Praha 2013.
- KUHLGATZ DIETRICH, *Bosch Automotive: A Product History*, Stuttgart 2011.
- LACINA VLASTISLAV, *Válečné hospodářství ve střední Evropě a v českých zemích za první a druhé světové války*, in: *Česká společnost za velkých válek 20. století (pokus o komparaci)*, (edd.) Jan Gebhart, Ivan Šedivý, Praha 2003, s. 45–50.
- LACKNER HELMUT, *Vom Schusterhandwerk zur Großindustrie: Das Beispiel Bata*, in: *Kontakte und Konflikte: Böhmen, Mähren und Österreich: Aspekte eines Jahrtausends gemeinsamer Geschichte*, (ed.) Thomas Winkelbauer, Horn 1993, s. 347–354.
- LADA JOSEF, *Kronika mého života*, Praha 1986.
- LAMBERTY CHRISTIAN, *Reklame in Deutschland 1890–1914: Wahrnehmung, Professionalisierung und Kritik der Wirtschaftswerbung*, Berlin 2000.
- LÁBEK LADISLAV, *Z historie plzeňského obchodu a průmyslu: (kulturní obraz XIX. století)*, Plzeň 1926.
- LEHÁR BOHUMIL, *Dějiny Baťova koncernu: (1894–1945)*, Praha 1960.
- LENDEROVÁ MILENA, HALÍŘOVÁ MARTINA, JIRÁNEK TOMÁŠ, *Vše pro dítě! Válečné dětství 1914–1918*, Praha 2015.
- Liefersummen und Kriegsanleihezeichnungen der Kriegslieferanten von Kriegsbeginn bis 31. Dezember 1917*, díl 1: Österreich, Wien 1918.
- Liefersummen und Kriegsanleihezeichnungen der Kriegslieferanten von Kriegsbeginn bis 31. Dezember 1917*, díl 2: Länder der ungarischen heiligen Krone, Wien 1918.
- LINDBECK JOHN R., WYGANT ROBERT M., *Product Design and Manufacture*, Englewood Cliffs 1995.

- LÍVA VÁCLAV (ed.), *Prameny k dějinám třicetileté války: regesta fondu Militäre Archivu ministerstva vnitra ČSR v Praze*, díl 8: 1646–1648, Praha 1957.
- LUBAR STEVEN, KINGERY W. DAVID (edd.), *History from Things: Essays on Material Culture*, Washington 1993.
- LÜBBE KLAUS, *Deutsche Uniformen und Seitengewehre 1841–1945 = German Uniforms and Bayonets*, Hamburg 1999.
- MAINZER FRIEDRICH, *Die Schuhindustrie im Kriege*, Frankfurt am Main 1920.
- MALOTA EDUARD, *Viděl jsem Baťu růst*, Zlín 2022.
- MAŠLÁŇ PAVEL, *Lesní hospodářství firmy Baťa*, in: *K problematice dějin průmyslu, techniky a exaktních věd v českých zemích a na Slovensku v 19. a 20. století*, (edd.) František Čapka, Radek Slabotínský, Brno 2017, s. 121–134.
- MATIS HERBERT, *Die Kriegswirtschaft Österreich-Ungarns im Ersten Weltkrieg*, in: *Die Mittelmächte und der Erste Weltkrieg: Symposium 16. bis 18. Juni 2014: Acta*, (edd.) M. Christian Ortner, Hans-Hubertus Mack, Wien 2016, s. 377–403.
- MATIS HERBERT, *Österreichs Wirtschaft 1848–1913: Konjunkturelle Dynamik und gesellschaftlicher Wandel in Zeitalter Franz Josephs I.*, Berlin 1972.
- MATIS HERBERT, *Wirtschaft, Technik und Rüstung als kriegsentscheidende Faktoren*, in: *Wirtschaft, Technik und das Militär 1914–1918: Österreich-Ungarn im Ersten Weltkrieg*, (edd.) Herbert Matis, Juliane Mikoletzky, Wolfgang Reiter, Wien 2014, s. 11–50.
- MATIS HERBERT, BACHINGER KARL, *Österreichs industrielle Entwicklung*, in: *Die Habsburgermonarchie 1848–1918, díl 1: Die wirtschaftliche Entwicklung*, (ed.) Alois Brusatti, Wien 1973, s. 105–232.
- MATIS HERBERT, MIKOLETZKY JULIANE, REITER WOLFGANG (edd.), *Wirtschaft, Technik und das Militär 1914–1918: Österreich-Ungarn im Ersten Weltkrieg*, Wien 2014.
- MATTANIĆ RUDOLF (ed.), *Handbuch für den Infanteristen des k. u. k. Heeres, sowie der k. k. Landwehr = Příruční kniha pro infanteristy císař. a král. vojska jakož i c. k. zemské obrany*, Sopron 1914.
- McCORMACK MATTHEW, *Shoes and the Georgian Man*, London 2025.
- McDERMOTT CHARLES H., *A History of the Shoe and Leather Industries of the United States Together with Historical and Biographical Notices*, Volume 2, Boston 1920.
- MEJZLÍK JAROSLAV, *Dějiny Závodu Gustava Klimenta Třebíč-Borovina*, Třebíč 1972.
- MEYER G. J., *A World Undone: The Story of the Great War, 1914 to 1918*, New York 2007.
- MIHULE JAROSLAV, *Martinů: osud skladatele*, Praha 2017.
- MILA ADALBERT, *Geschichte der Bekleidung und Ausrüstung der Königlich Preussischen Armee in den Jahren 1808 bis 1878: Zugleich eine Ergänzungsschrift der Uniformierungs-Liste des Deutschen Reichs-Heeres*, Berlin 1878.
- MIRANDA JOSÉ ANTONIO, *American Machinery and European Footwear: Technology Transfer and International Trade, 1860–1939*, *Business History* 46/2004, č. 2, s. 195–218.
- MOKRÝ FRANTIŠEK, *Ševci a boty ve Žďáře, Žďár nad Sázavou* 2012.

- MÖLLER HEINRICH, *Geschichte der Schuhmacher Österreichs: Erinnerungsgabe zum sechzigjährigen Jubiläum der Schuhmacherorganisation 1871–1931*, Wien 1931.
- MORELON CLAIRE, *Streetscapes of War and Revolution: Prague, 1914–1920*, Cambridge 2024.
- MUCHA JAROSLAV (ed.), *Adresář města Prostějova a politického okresu*, Prostějov 1933.
- MÜHLFRIEDEL WOLFGANG, *Die Industrialisierung in Thüringen: Grundzüge der gewerblichen Entwicklung in Thüringen von 1800 bis 1945*, Erfurt 2001.
- MULLIGAN WILLIAM H., Jr., *Mechanization and Work in the American Shoe Industry: Lynn, Massachusetts, 1852–1883*, *The Journal of Economic History* 41/1981, č. 1, s. 59–63.
- MYŠKA MILAN, *Opožděná industrializace: protoindustriální výrobní vztahy a formy za průmyslové revoluce na příkladu lnářského průmyslu ve Slezsku*, in: Milan Myška: z díla hospodářského historika, (ed.) Aleš Zářický, Ostrava 2010, s. 329–378.
- NAUTZ JÜRGEN, *Die Entwicklung der Handelsbeziehungen Österreichs zu den anderen Nachfolgestaaten nach dem Ersten Weltkrieg*, *Wirtschaft und Gesellschaft* 18/1992, č. 4, s. 539–560.
- NEBŘENSKÝ ZDENĚK, *Katedrály industriálního věku: textilní továrny a sociální otázka v českých zemích, 1884–1914*, Praha 2019.
- NEDBÁLKOVÁ KATEŘINA, *Tichá dřina: dělnictví a třída v továrně Baťa*, Praha 2021.
- NEUNER CHRISTOF, *Österreich in der Weltlederschuhindustrie*, Wien 1949 (diss.). *Neuvěrní družstva v republice Československé v roce 1930*, Praha 1935.
- NIMMERGUT JÖRG, HORMANN JÖRG M., *Deutsche Militaria 1808–1945*, München 1982.
- NOHOVCOVÁ LADISLAVA, MAZNÝ PETR, ŠRÁMEK MILAN, *150 let společnosti Škoda ve fotografiích a dokumentech*, Plzeň 2009.
- NOVÁK JAROSLAV, *Koželužský průmysl v prvním desetiletí naší samostatnosti*, in: *Průmysl kůže a obuvi*, Praha 1930, s. 35–48.
- NÜMANN EKKEHARD (ed.), *Die Begründer der Hamburgischen Wissenschaftlichen Stiftung*, Hamburg 2019.
- OKURKA TOMÁŠ, „Vynikající hospodářský a národní čin“: *průmyslové a všeobecné výstavy v Čechách 1891–1914: aktéři a jejich motivace*, Ústí nad Labem 2016.
- OLIČ JIŘÍ, PAVLUCH LEV, *Lada*, Praha 2021.
- ORTNER M. CHRISTIAN, HINTERSTOISSER HERMANN, *Die k.u.k. Armee im Ersten Weltkrieg: Uniformierung und Ausrüstung – von 1914 bis 1918*, Wien 2013.
- Österreichische Statistik: Ergebnisse der gewerblichen Betriebszählung vom 3. Juni 1902 in den im Reichsrat vertretenen Königreichen und Ländern*, díl 75, sešit 1–11, Wien 1904–1908.
- Ottův slovník naučný: illustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí*, díl 18: *Navy – Oživnutí*, Praha 1902.
- Ottův slovník naučný: illustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí*, díl 24: *Staroženské – Šyl*, Praha 1906.
- PAMMER MICHAEL, *Die Vorbereitung von Industrie und Staatsfinanzen auf den Krieg*, in: *Wirtschaft, Technik und das Militär 1914–1918: Österreich-Ungarn*

- im Ersten Weltkrieg, (edd.) Herbert Matis, Juliane Mikoletzky, Wolfgang Reiter, Wien 2014, s. 51–72.
- PARISSIEN STEVEN, *The Life of the Automobile: A New History of the Motor Car*, London 2013.
- PATOČKA FRANTIŠEK (ed.), *Adresář města Jihlavy*, Jihlava 1926.
- PEAVITT HELEN, *Refrigerator: The Story of Cool in the Kitchen*, London 2017.
- PENDL ERWIN (ed.), *Österreich auf der Weltausstellung Paris 1900*, Wien 1900.
- PFOHL ERNST, *Velkopřůmysl Československé republiky*, Praha 1923.
- PIETSCH PAUL, *Die Formations- und Uniformierungs-Geschichte des preußischen Heeres 1808–1914, díl 1: Fußtruppen (Infanterie, Jäger und Schützen, Pioniere) und deren Landwehr*, Hamburg 1963.
- PIETSCH PAUL, *Die Formations- und Uniformierungs-Geschichte des preußischen Heeres 1808–1914, díl 2: Kavallerie, Artillerie, Train und deren Landwehr, Generalität Generalstab u. a.*, Hamburg 1966.
- PITHART JOSEF, POVONDRA VILÉM (edd.), *Velký adresář a almanach města Kroměříže a okresu kroměřížského, ročník 1*, Kroměříž 1911.
- POKLUDA ZDENĚK, *Přerod venkovského města v průmyslové centrum: lidnatost Zlína 1900–1940*, in: *Zlínský funkcionalismus: sborník příspěvků sympózia pořádaného u příležitosti 100. výročí narození Františka Lydie Gahury a 90. narozenin Vladimíra Karfíka*, Zlín 1993, s. 12–29.
- POKLUDA ZDENĚK, HERMAN JAN, BALABAN MILAN, *Baťa na všech kontinentech*, Zlín 2020.
- POLLAK D. H., *Die niederösterreichische Handelskammer und die österreichische Schuhwaaren-Industrie*, Wien 1869.
- PROCHÁZKOVÁ LENKA, *Mnichovo Hradiště 1866–1895: každodenní život malého města ve druhé polovině 19. století*, Praha 2011 (diplomová práce).
- PROVAZ LUKÁŠ, *Z dějin firmy „H. Strakosch, továrna na obuv“*, Krásné město: časopis přátel Kutné Hory 2006, č. 3, s. 8–9.
- PRŮCHA VÁCLAV a kol., *Hospodářské a sociální dějiny Československa 1918–1992, díl 1: Období 1918–1945*, Brno 2004.
- První zpráva o činnosti spolku pro léčbu a výchovu mrzáků, Jedličkova ústavu pro zmrzačené a školy pro vojáky-invalidy v Praze v letech 1913 a 1914*, Praha 1915.
- RAFF DANIEL M. G., TEMIN PETER, *Sears, Roebuck in the Twentieth Century: Competition, Complementarities, and the Problem of Wasting Assets*, in: *Learning by Doing in Markets, Firms, and Countries*, (edd.) Naomi R. Lamoreaux, Daniel M. G. Raff, Peter Temin, Chicago 1999, s. 219–252.
- RAIS KAREL V., *O ztraceném ševci: horský obraz, díl 1*, Praha 1920.
- RAIS KAREL V., *O ztraceném ševci: horský obraz, díl 2*, Praha 1920.
- RAIZMAN DAVID, *History of Modern Design: Graphics and Products since the Industrial Revolution*, London 2003.
- RAUCHENSTEINER MANFRIED, *Der Erste Weltkrieg und das Ende der Habsburgermonarchie 1914–1918*, Wien 2013.
- REDLICH JOSEPH, *Österreichische Regierung und Verwaltung im Weltkriege*, Wien 1925.

- REST STEFAN, ORTNER M. CHRISTIAN, ILMING THOMAS, *Des Kaisers Rock im 1. Weltkrieg: Uniformierung und Ausrüstung der österreichisch-ungarischen Armee von 1914 bis 1918*, Wien 2002.
- RIEDL RICHARD, *Die Industrie Österreichs während des Krieges*, Wien 1932.
- RIES EDUARD, *Strukturelle und konjunkturelle Veränderungen in der Pirmasenser Schuhindustrie*, München 1934 (diss.).
- RIETZLER KATHARINA, *The War as History: Writing the Economic and Social History of the First World War*, *Diplomatic History* 38/2014, č. 4, s. 826–839.
- RIGÓ MÁTÉ, *Capitalism in Chaos: How the Business Elites of Europe Prospered in the Era of the Great War*, Ithaca 2022.
- RODGER RICHARD, MADGIN REBECCA (edd.), *Leicester: A Modern History*, Lancaster 2016.
- RUDOLPH RICHARD L., *Banking and Industrialization in Austria-Hungary: The Role of Banks in the Industrialization of the Czech Crownlands, 1873–1914*, Cambridge 1976.
- RUOSS MATTHIAS, *Auf Pump: Ratenkredite im industriellen Kapitalismus 1860–1910*, Göttingen 2024.
- RŮŽIČKA JINDŘICH, *Průmysl a dělnické hnutí v Litomyšli do 1. máje 1890*, Pardubický kraj: vlastivědný sborník: ekonomika – historie – kultura – technika 1/1957, č. 1, s. 31–40.
- RŮŽIČKA JINDŘICH, ČERVINKA FRANTIŠEK, *Stávky obuvnického dělnictva v Litomyšli před první světovou válkou*, in: *Sborník příspěvků k dějinám Litomyšle a okolí: k 700. výročí povýšení Litomyšle na město v roce 1959*, (ed.) Jindřich Růžička, Pardubice 1959, s. 175–208.
- RYDBERG HARALD, *The Location of the English Shoe Industry*, *Geografiska Annaler, Series B: Human Geography* 47/1965, č. 1, s. 44–55.
- SEDLÁČEK PETR, *Válečné hospodářské centrály v Předlitavsku (1914–1918)*, Praha 2022 (diss.).
- SEDLER IRMGARD, BURKHARDT MARTIN, *Im Zeichen des SALAMANDER: Eine Firmengeschichte in Selbstzeugnissen*, Stuttgart 2014.
- Sčítanie živnostenských závodov v republike Československej podľa stavu dňa 27. mája 1930*, diel 2–4, Praha 1935–1936.
- Sčítání živnostenských závodů v republice Československé podle stavu dne 27. května 1930*, díl 1–4, Praha 1935–1936.
- SCHÄCHTER WILLI, WAGNER MICHAEL (edd.), *Vom Zunfthandwerk zum modernen Industriebetrieb: Schuhe und Schuhherstellung in Deutschland seit dem 18. Jahrhundert*, Hauenstein 1998.
- SCHEER TAMARA, *Die Kriegswirtschaft am Übergang von der liberal-privaten zur staatlich-regulierten Arbeitswelt*, in: *Die Habsburgermonarchie 1848–1918*, díl 11: *Die Habsburgermonarchie und der Erste Weltkrieg*, svazek 1/1: *Der Kampf um die Neuordnung Mitteleuropas. Vom Balkankonflikt zum Weltkrieg*, (ed.) Helmut Rumpler, Wien 2016, s. 437–484.
- SCHMIED-KOWARZIK ANATOL, *Die wirtschaftliche Erschöpfung*, in: *Die Habsburgermonarchie 1848–1918*, díl 11: *Die Habsburgermonarchie und der Erste*

- Weltkrieg, svazek 1/1: Der Kampf um die Neuordnung Mitteleuropas. Vom Balkankonflikt zum Weltkrieg, (ed.) Helmut Rumpler, Wien 2016, s. 485–542.
- SCHNEIDER-BRAUNBERGER ANDREA H. (ed.), *Birkenstock: The Evolution of a Universal Purpose and Zeitgeist Brand*, München 2024.
- SCHRÖDER WILHELM HEINZ, *Arbeitergeschichte und Arbeiterbewegung: Industriearbeit und Organisationsverhalten im 19. und frühen 20. Jahrhundert*, Frankfurt am Main 1978.
- Schuh- und Leder-Bureau-Compass 1918*, Wien 1918.
- SCHULZE MAX-STEPHAN, *Austria-Hungary's Economy in World War I*, in: *The Economics of World War I*, (edd.) Stephen Broadberry, Mark Harrison, Cambridge 2009, s. 77–111.
- SIEGEL GÜNTHER, *Die Entwicklung der deutschen Schuhindustrie während der letzten zwei Jahrzehnte*, Heidelberg 1927.
- SINABELL SONJA, *Die Humanic AG 1914–1950: (Eine historische Betriebsanalyse)*, Graz 1988 (diplomová práce).
- SOMMER JOHANN GOTTFRIED, *Das Königreich Böhmen*, díl 5: *Chrudimer Kreis*, Prag 1837.
- SOMMER VÍTĚZSLAV, *The 'City of Shoes' under Normalisation: Local Politics and Socio-Economic Trends in Gottwaldov after 1968*, in: *Czechoslovakia and Eastern Europe in the Era of Normalisation, 1969–1989*, (edd.) Kevin McDermott, Matthew Stibbe, Cham 2022, s. 215–237.
- SORENSEN OLAV, AUDIA PINO G., *The Social Structure of Entrepreneurial Activity: Geographic Concentration of Footwear Production in the United States, 1940–1989*, *American Journal of Sociology* 106/2000, č. 2, s. 424–462.
- SOUKUP F. A., *Dítě českého jihovýchodu a jeho výdělečná práce*, Praha 1910.
- STANGER HOWARD R., *By Mail and Rail: A History of Mail Order Commerce*, in: *The Routledge Companion to the History of Retailing*, (edd.) Jon Stobart, Vicki Howard, London 2018, s. 319–339.
- STAŠEK ANTAL, *O ševci Matoušovi a jeho přátelích: román*, Praha 1927.
- Statistik des auswärtigen Handels des österreichisch-ungarischen Zollgebiets im Jahre 1901–1906*, Wien 1902–1908.
- Statistik des auswärtigen Handels des Vertragszollgebietes der beiden Staaten der Österreich.-Ungar. Monarchie im Jahre 1907–1917*, Wien 1908–1918.
- Statistik des Zwischenverkehrs zwischen den im Reichsrat vertretenen Königreichen und Ländern und den Ländern der heiligen ungarischen Krone im Jahre 1907–1914*, Wien 1908–1916.
- Statistik des Zwischenverkehrs zwischen den im Reichsrat vertretenen Königreichen und Ländern und den Ländern der ungarischen Krone im Jahre 1901–1906*, Wien 1902–1907.
- STEIF ALFRED (ed.), *Offizieller Catalog der Ersten Fachausstellung der Schuh- und Lederindustrie Wien 1908: K. k. Gartenbaugesellschaft 12.–23. August*, Wien 1908.
- STERN BORIS, *Labor Productivity in the Boot and Shoe Industry*, *Monthly Labor Review* 48/1939, č. 2, s. 271–292.
- STIMSON A. L., *History of the Express Business: Including the Origin of the Railway*

- System in America, and the Relation of Both to the Increase of New Settlements and the Prosperity of Cities in the United States*, New York 1881.
- STODOLOVÁ LUCIE, *Živnostenská společenstva na Chrudimsku 1841–1952*, Pardubice 2022 (diplomová práce).
- STRACKER OSKAR, *Schönheit und Pflege des Fußes und seine richtige Beschuhung*, Stuttgart 1929.
- SUDROW ANNE, *Der Schuh im Nationalsozialismus: Eine Produktgeschichte im deutsch-britisch-amerikanischen Vergleich*, Göttingen 2010.
- Summarischer Bericht der Handels- und Gewerbekammer in Brünn über die geschäftlichen Verhältnisse in ihrem Bezirke während des Jahres 1914*, Brünn 1915.
- Summarischer Bericht der Handels- und Gewerbekammer in Brünn über die geschäftlichen Verhältnisse in ihrem Bezirke während des Jahres 1917*, Brünn 1918.
- Summarischer Jahres-Bericht der Handels- und Gewerbekammer in Olmütz über die Tätigkeit der Kammer und die wirtschaftlichen Verhältnisse des Kammerbezirkes im Jahre 1916*, Olmütz [1917].
- SUTTON GEORGE BARRY, C. & J. Clark, 1833–1903: *A History of Shoemaking in Street, Somerset, York (England)* 1979.
- SZCZEPANIK PETR, *Modernism, Industry, Film: A Network of Media in the Baťa Corporation and the Town of Zlín in the 1930s*, in: *Films That Work: Industrial Film and the Productivity of Media*, (edd.) Vinzenz Hediger, Patrick Vonderau, Amsterdam 2009, s. 349–376.
- ŠEDIVÝ IVAN, *Češi, české země a Velká válka 1914–1918*, Praha 2014.
- ŠEVEČEK ONDŘEJ, *Baťovský Zlín*, in: *Dějiny města Zlína, 2: Moderní město*, (edd.) David Valůšek, Ondřej Ševeček, Vítězslav Sommer, Zlín 2023, s. 64–83.
- ŠEVEČEK ONDŘEJ, *Zrození Baťovy průmyslové metropole: továrna, městský prostor a společnost ve Zlíně v letech 1900–1938*, České Budějovice 2009.
- ŠEVEČEK ONDŘEJ, JEMELKA MARTIN (edd.), *Company Towns of the Baťa Concern: History – Cases – Architecture*, Stuttgart 2013.
- ŠPIRKOVÁ VĚRA, *Židovská komunita v Plzni*, Domažlice 2000.
- ŠPITÁLNÍK ZDENĚK, „Šedomodrá záplava“: *polní stejnokroj a výstroj pěšáka rakousko-uherské armády v roce 1914*, *Historie a vojenství* 63/2014, č. 3, s. 94–103.
- ŠTROBLÍK VLADIMÍR, *Drobné obuvnické továrny ve Zlíně*, in: *Obuv v historii: sborník materiálů z I. mezinárodní konference 19.–21. září 1994*, Zlín 1995, s. 29–31.
- ŠTÝBROVÁ MIROSLAVA, *Boty, botky, botičky*, Praha 2009.
- ŠTÝBROVÁ MIROSLAVA, *Docela obyčejné boty: boty neobyčejně zvláštní*, Zlín 2017.
- ŠTÝBROVÁ MIROSLAVA, *Střevíčky pro kuchařku i pro milostivou paní*, in: *Obuv v historii 2014: sborník materiálů z VII. mezinárodní konference*, Zlín 7.–9. října 2014, Zlín 2015, s. 115–122.
- ŠTASTNÁ JARMILA, *Život textilních dělníků na Ústecku a Českořebovsku 1870–1914*, Vysoké Mýto 1980.
- ŠTASTNÝ VÁCLAV, ŠUMPELA FRANTIŠEK, *Koželužství na Moravě: příspěvek k poznání tradičního řemesla*, *Vlastivědný věstník moravský* 50/1998, č. 3, s. 266–284.

- ŠUP MILAN, *Polenští ševci*, Polensko: kulturně-historický a vlastivědný sborník 5/1996, č. 2, s. 4–7.
- ŠUP MILAN, *Polenští ševci, koželuhové a kožešníci*, IV. část – dokončení, Polensko: kulturně-historický a vlastivědný sborník 11/2002, č. 3, s. 1–2.
- ŠUPKA FRANTIŠEK, *Dragounovy boty*, Hradec Králové [b. d.].
- TEUFEL HELMUT, *Zur politischen und sozialen Geschichte der Juden in Mähren vom Antritt der Habsburger bis zur Schlacht am Weissen Berg (1526–1620)*, Erlangen-Nürnberg 1971 (diss.).
- TITZL BORIS, *To byl český učitel: František Bakule, jeho děti a zpěváčci*, Praha 1998.
- THOMSON ROSS, *The Path to Mechanized Shoe Production in the United States*, Chapel Hill 1989.
- THORNTON J. H. (ed.), *Textbook of Footwear Manufacture*, London 1953.
- TOMEŠ JOSEF, *Libeňskou minulostí*, Praha 2001.
- Trojdielná čítanka pro české školy obecné*, díl 2, Praha 1917.
- TWYMAN ROBERT W., *History of Marshall Field & Co., 1852–1906*, Philadelphia 1954.
- Ústřední svaz československých průmyslníků v roce 1920, Praha 1921.
- Ústřední svaz československých průmyslníků v roce 1921, Praha 1922.
- Ústřední svaz československých průmyslníků v roce 1922, Praha 1923.
- Ústřední svaz československých průmyslníků v roce 1923, Praha 1924.
- Ústřední svaz československých průmyslníků v roce 1924, Praha 1925.
- Ústřední svaz československých průmyslníků v roce 1925, Praha 1926.
- VALENTIN BRUNO, *Geschichte der Fußpflege: Pedicurie, Chiropodie, Podologie*, Stuttgart 1966.
- VAN RENSBURG MELISSA L., NKOMO S'PHUMELELE L., MKHIZE NTAN-DOYENKOSI M., *Life Cycle and End-of-Life Management Options in the Footwear Industry: A Review*, *Waste Management & Research* 38/2020, č. 6, s. 599–613.
- VAUPEL ELISABETH (ed.), *Ersatzstoffe im Zeitalter der Weltkriege: Geschichte, Bedeutung, Perspektiven*, München 2021.
- VIKA KAREL, *Humoresky z lepších časů*, Praha 1920.
- VON HABER R., *Die Cavallerie des Deutschen Reiches: Derselben Entstehung, Entwicklung und Geschichte, nebst Rang-, Quartier-, Anciennitäts-Liste und Uniformierung*, Hannover 1877.
- VRBA RUDOLF, *Národní sebeochrana: úvahy o hmotném a mravním úpadku národa Českého*, Praha 1898.
- Výroční zpráva o činnosti Zemského spolku pro léčbu a výchovu mrzáků v Čechách, Jedličkova ústavu pro zmrzačené a Školy pro vojíny-invalidy v Praze, Praha 1918.
- Výroční zpráva o činnosti Zemského spolku pro léčbu a výchovu mrzáků v království Českém, Jedličkova ústavu pro zmrzačené a Školy pro vojíny-invalidy v Praze v letech 1915 a 1916, Praha 1917.
- WALTER ROLF, *Wirtschaftsgeschichte: Vom Merkantilismus bis zur Gegenwart*, Köln 1998.
- WARDLEY W., *Lasting and Making*, in: *Boots and Shoes: Their Making Manufacture and Selling: A Work in Eight Volumes, Volume 4*, (ed.) F. Y. Golding, London [b. d.].
- WEBER PAUL, *Der Schuhmacher: Ein Beruf im Wandel der Zeit*, Aarau 1988.

- WEGS ROBERT J., *Die österreichische Kriegswirtschaft 1914–1918*, Wien 1979.
- WEIGNER L., *Nedostatky a potřeby odborného a průmyslového školství českého v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: (se zvláštním zřením k státnímu a zemskému rozpočtu)*, Praha 1912.
- WEIß PAUL, *Die Entwicklung der Pirmasenser Schuhindustrie mit besonderer Berücksichtigung der Kriegs- und Nachkriegsjahre*, Borna-Leipzig 1927.
- WEITENSFELDER HUBERT, „Kriegsware“: Ersatzstoffe in Produktion und Alltag, in: *Im Epizentrum des Zusammenbruchs: Wien im Ersten Weltkrieg*, (edd.) Alfred Pfoser, Andreas Weigl, Wien 2013, s. 172–179.
- WEITENSFELDER HUBERT, *Metalle, Sprengstoff, Pflanzenfasern: Kriegsbedingte Ersatzmittel und Ersatzverfahren*, in: *Wirtschaft, Technik und das Militär 1914–1918: Österreich-Ungarn im Ersten Weltkrieg*, (edd.) Herbert Matis, Juliane Mikoletzky, Wolfgang Reiter, Wien 2014, s. 227–251.
- WELCH ROSANNE, LAMPHIER PEG A. (edd.), *Technical Innovation in American History: An Encyclopedia of Science and Technology, Volume 2: Reconstruction through World War II*, Santa Barbara 2019.
- WINKLER WILHELM, *Die Einkommensverschiebungen in Österreich während des Weltkrieges*, Wien 1930.
- WITTMER HEIKE, WITTMER LUIS, *Pirmasens: Einst & jetzt*, Erfurt 2023.
- WOITSCH JIŘÍ, *Zapomenutá potaš: drasláři a draslářství v 18. a 19. století*, Praha 2003.
- ZAHAVI GERALD, *Workers, Managers, and Welfare Capitalism: The Shoeworkers and Tanners of Endicott Johnson, 1890–1950*, Urbana 1988.
- Zahraniční obchod republiky Československé v roce 1921–1929*, Praha 1922–1931.
- ZAHRÁDKA KAREL, *Domácí obuvnictví: praktické poučení o nákupu a ošetření i domácí výrobě a správce obuvi*, Praha 1917.
- ZÁMEČNÍK KAREL, *Bystré: monografie starého města na Českomoravské vysočině*, Bystré 1948.
- ZEMANOVÁ JANA, *Obuvnictví na Skutečsku*, in: *Obuv v historii: sborník materiálů ze III. mezinárodní konference 25.–27. září 2000*, Zlín 2001, s. 67–74.
- ZEMÁNKOVÁ MICHAELA, VALŮŠEK DAVID, *Obecní správa a politika*, in: *Dějiny města Zlína, 2: Moderní město*, (edd.) David Valůšek, Ondřej Ševeček, Vítězslav Sommer, Zlín 2023, s. 84–101.
- ZEMEK METODĚJ (ed.), *Dějiny Žďáru nad Sázavou, 3: 1784–1974*, Brno 1974.
- ZENTNER JAKUB VÁCLAV, *Židovská obec v Libochovicích v raném novověku*, rigorózní práce, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Praha 2009.
- ZIARSOLO ALAZNE PORCEL, *Plastics in Fashion: A Review of Plastic Materials in Modern and Contemporary Costume Collections and Their Conservation*, *Conservar patrimonio* 43/2023, s. 113–143.
- Zpráva o činnosti Zemského jubilejního úvěrního fondu císaře a krále Františka Josefa I. ku podpoře malých živnostníků za léta 1913–1916*, [Praha b. d.].
- Zpráva o činnosti Zemského úvěrního fondu živnostenského v Praze za léta 1921–1924*, Praha 1925.
- ŽÁČEK VÁCLAV, *Die jüdischen Gerbereien in Mähren zu Beginn des achtzehnten Jahrhunderts*, in: *Jahrbuch der Gesellschaft für Geschichte der Juden in*

- Čechoslovakischen Republik, díl 5, (ed.) Samuel Steinherz, Prag 1933, s. 175–197.
- ŽIDEK ADAM, *Podnikatelská rodina Popperů: firma F. L. Popper, (1. část)*, Chrudimské vlastivědné listy 18/2009, č. 5, s. 2–3.
- ŽIDEK ADAM, *Podnikatelská rodina Popperů: firma F. L. Popper, (2. část)*, Chrudimské vlastivědné listy 18/2009, č. 6, s. 2–3.
- ŽIDEK ADAM, *Podnikatelská rodina Popperů: firma F. L. Popper, (3. část)*, Chrudimské vlastivědné listy 19/2010, č. 2, s. 9–10.
- ŽIDEK ADAM, *Podnikatelská rodina Popperů: firma F. L. Popper, (4. část)*, Chrudimské vlastivědné listy 19/2010, č. 3, s. 15–16.
- ŽIDEK ADAM, *Podnikatelská rodina Popperů: firma F. L. Popper, (5. část)*, Chrudimské vlastivědné listy 19/2010, č. 4, s. 17–19.
- ŽIDEK ADAM, *Podnikatelská rodina Popperů: firma F. L. Popper, (6. část)*, Chrudimské vlastivědné listy 19/2010, č. 5, s. 7–9.
- ŽIDEK ADAM, *Podnikatelská rodina Popperů: firma F. L. Popper, (7. část)*, Chrudimské vlastivědné listy 19/2010, č. 6, s. 16–17.
- ŽIDEK ADAM, *Podnikatelská rodina Popperů: firma F. L. Popper, (8. část)*, Chrudimské vlastivědné listy 20/2011, č. 1, s. 12–13.
- ŽIDEK ADAM, *Podnikatelská rodina Popperů: firma F. L. Popper, (9. část)*, Chrudimské vlastivědné listy 20/2011, č. 2, s. 10–12.
- ŽIDEK ADAM, *Sága rodiny Popperů*, Chrudimské vlastivědné listy 21/2012, č. 1, s. 7–10.

Elektronické zdroje

- ANNO Historische Zeitungen und Zeitschriften, <https://anno.onb.ac.at/>.
- Baťa vyrábí obuv v České republice, <https://www.bata.com/cz/dolni-nemci.html>.
- Bilgeri, Georg (1873–1934), Offizier und Alpinist, https://biographien.ac.at/0xc1aa5576_0x0028103c (náhled 28. 10. 2025).
- Brown Shoe Company, https://mattoonhistorycenter.org/pdf/Brown_Shoe.pdf.
- Časté dotazy: místo, kde se můžete mnohé dozvědět, <https://flpopper.cz/caste-dotazy/>.
- České obuvnické firmy mají zakázek dost, vyrábět by mohly víc. Chybí ale mladí lidé, <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/ceske-obuvnicke-firmy-maji-zakazek-dost-vyrabet-by-mohly-vic/r~cdc5462ec66911e98aa4ac-1f6b220ee8/>.
- Die Reichen in der Steiermark: Wer hat noch Geld in der Steiermark? Die KPÖ stellt Reichtumsbiografien vor, Graz 2006, s. 12–15, <https://www.kpoe-steiermark.at/die-reichen-in-der-steiermark-reichtumsbiografien.phtml>.
- Eitner, Wilhelm (1843–1921), Chemiker, <https://biographien.ac.at/ID-0.3023334-1>.
- Gordon McKay: Brief Life of an Inventor with a Lasting Harvard Legacy: 1821–1903, <https://www.harvardmagazine.com/2007/09/gordon-mckay-html>.

- Charles Goodyear, <https://www.britannica.com/biography/Charles-Goodyear>.
- Charles Goodyear, of New York, N.Y.: Improvement in India-Rubber Fabrics, <https://patentimages.storage.googleapis.com/1a/13/8e/18751846ded131/US3633.pdf>.
- Internationale Erfolgsgeschichte aus dem Herzen Europas. Seit 1872, <https://legero-united.com/erfolgsgeschichte/>.
- Legendární značku Botas koupila zlínská obuvnická firma Vasky, <https://www.novinky.cz/clanek/ekonomika-znacku-botas-koupila-zlinska-obuvnicka-firma-vasky-40427950>.
- Ludwig Reiter. Geschichte, <https://www.ludwig-reiter.com/de/geschichte>.
- Lyman Reed Blake, <https://www.britannica.com/biography/Lyman-Reed-Blake>.
- Montgomery Ward & Co, <https://www.britannica.com/money/Montgomery-Ward-and-Co>.
- Montgomery Ward Records, 1849–1989, <https://archiveswest.orbiscascade.org/ark:80444/xv470617>.
- Oděvy a obuv ve víru pandemie, <https://statistikaamy.csu.gov.cz/odevy-a-obuv-ve-viru-pandemie>.
- Odkaz Baťa, <https://www.nadacetomasebati.cz/odkaz-bata>.
- ORR CRAIG, OSWALD ALISON, *Guide to the United Shoe Machinery Corporation Records*, Archives Center, National Museum of American History 2012, <https://sirismm.si.edu/EADpdfs/NMAH.AC.0277.pdf>.
- ROSMUS JIŘÍ (ed.), *Střípky z historie Přerova: Kazeto – Přerov*, http://www.rosmus.cz/dokumenty/knihy/Stripky_Kazeto.pdf.
- Sears, <https://www.britannica.com/money/Sears-Roebuck-and-Company>.
- Selz, Schwab & Co, <http://www.encyclopedia.chicagohistory.org/pages/2842.html>.
- SEMPERIT AG. Company History – 200 Years Semperit, <https://www.200.semperitgroup.com/en/history>.
- Semperit Group – Die Wegbereiter (průmyslová výroba gumové obuvi od 19. století), <https://www.200.semperitgroup.com/success-stories/die-wegbereiter>.
- Schuhe mit Geschichte(n) – auf den zweiten Blick faszinierend, <https://museum-hauenstein.de/de/sammlungen/schuhe-mit-geschichte-n/25/schuhe-mit-geschichte-n.html>.
- Singer Company Records, <https://findingaids.hagley.org/repositories/3/resources/987>.
- Ševci v Holicích, <https://www.holice.eu/infocentrum/z-historie-mesta/sevci-v-holicich/>.
- The Birth of the Lasting Machine, <https://www.satira.com/bulletin/article.php?id=2501>.
- The World Footwear Yearbook 2025, Sample Report, APICCAPS 2025, <https://www.worldfootwear.com/yearbook/the-world-footwear-2025-Yearbook/233.html>.

Unsere Umwelterklärung & unser Nachhaltigkeitsbericht: Das Einmaleins in Sachen Nachhaltigkeit, <https://legero-united.com/umwelterklaerung-nachhaltigkeitsbericht/>.

VANCAUTEREN MARC, PINNA ANNA MARIA, BRENTON PAUL, Adjustment to Globalisation: A Study of the Footwear Industry in Europe. Conference Paper, 40th Congress of the European Regional Science Association: „European Monetary Union and Regional Policy“, August 29 – September 1, 2000, Barcelona, Spain, https://www.econstor.eu/bitstream/10419/114887/1/ERSA2000_262.pdf.

WEITENSFELDER HUBERT, Gut zu Fuß? Gerbemittel und Leder, <https://ww1.habsburger.net/de/kapitel/gut-zu-fuss-gerbemittel-und-leder>.

Zákopová noha: společný nepřítel, který stál život desítky tisíc vojáků, <https://www.armyweb.cz/clanek/zakopova-noha-spolecny-nepritel-ktery-stal-zivot-desitky-tisic-vojaku>.

Periodika

American Shoemaking

České mody

Český obuvník

Český svět

Das Vaterland

Der Oesterreichische Volkswirt

Der Schuh

Die Zeit

Illustriertes Wiener Extrablatt

Koželužské listy

Mladé Rakousko

Modern Shoemaking International and the Shoemaker

Monatsblatt des Vereines für Landeskunde von Niederösterreich

Moravský živnostník

Národní listy

Neue Freie Presse

Neues Wiener Tagblatt

Nové pařížské mody

Obuvnické listy

Obuvník

Obzor národohospodářský

Plzeňské listy

Právo lidu

Rozvoj

Sdělení zaměstnanců fy. T. & A. Baťa

Úřední list Brněnských novin

Věstník katolického duchovenstva

Věstník vládní u věcech škol obecných v království Českém

Vídeňské illustrované noviny

Zentralblatt für die Eintragungen in das Handelsregister / Zentralblatt für die Eintragungen in das Handelsregister in Deutschösterreich / Zentralblatt für die Eintragungen in das Handelsregister in der Republik Österreich

Zpravodaj: orgán okresní jednoty živnostenských společenstev v Prostějově, hájící zájmy živnostnictva a středních vrstev vůbec

Zvláštní příloha k Věstníku vládnímu u věcech škol obecných v království Českém
Živnostenský věstník

Zákony

Říšský zákoník

1912: č. 236

1915: č. 14; č. 53; č. 140; č. 197-199; č. 297-299; č. 393

1916: č. 28-29; č. 79; č. 81; č. 177; č. 193-194; č. 355-359

1917: č. 29-31; č. 94-98; č. 100; č. 144; č. 231-232; č. 312; č. 352; č. 354; č. 482-483

1918: č. 195; č. 200; č. 292